

Een kijkje in elkaars keuken: hoe we preventief werk kunnen herwaarderen

Samen de jeugd verder helpen. Dat is de missie van professionals in het domein jeugd. Daarvoor is het belangrijk dat professionals in het preventieve jeugddomein en daarbuiten hun krachten bundelen. Maar hoe kunnen zij van elkaar weten wie ze zijn, wat ze doen en welke waarde dat heeft? Voor het project Jeugd Voorop beet ontwerpbureau We are Social Rebels zich vast in dit vraagstuk. Het resultaat? De Jeugd Voorop Meeloopdag.

Tijdens deze meeloopdag krijgen twee jeugdprofessionals een kijkje in elkaars keuken. Met behulp van de bijbehorende meelooptool ontdekken ze samen wat ze voor elkaar kunnen betekenen. Zowel de meeloopdag als de tool ontwikkelde We are Social Rebels in samenwerking met jeugdprofessionals en onderzoekers.

Jeugd Voorop

De Jeugd Voorop Meeloopdag staat niet op zich. Het is een van de uitdagingen die opgepakt zijn in het ontwerpproject Jeugd Voorop. Hierin werkten onderzoekers, professionals, ontwerpers en jongeren samen om nieuwe antwoorden te ontwikkelen voor uitdagingen in de jeugdhulp. De basis van dit project is het onderzoek Bijzonder Domein Jeugd. Dat is een langlopend onderzoeksproject naar de transitie en transformatie in de jeugdhulp in de regio Zuidoost-Brabant. Het project is een initiatief van diverse partners uit het veld en wordt uitgevoerd door Fontys Hogeschool Sociale Studies.

Het onderzoek leverde veel inzichten op over vraagstukken in de jeugdhulp. Zo ook bij jeugdprofessionals in het preventieve veld. Zij hebben moeite om te laten zien wie ze zijn, wat ze doen en welke waarde dat heeft. Dat heeft impact op de samenwerking met andere jeugdprofessionals. Daarom willen jeugdprofessionals in het preventieve veld hun krachten meer gaan bundelen met andere jeugdprofessionals, zodat ze jongeren samen verder kunnen helpen én de waarde van hun werk beter kunnen laten zien. Wat daarvoor nodig is? Inzicht in elkaars rollen, taken, werkwijze en verantwoordelijkheden.

**'Ik wil graag laten zien
wie ik ben en wat ik doe.'**

Ontwerpaanpak

Hoe kunnen we preventief werk herwaarderen? Door middel van een ontwerpaanpak is We are Social Rebels aan de slag gegaan met deze uitdaging. Met een deepdive in de onderzoeksresultaten ontrafelden we de onderliggende problemen, vragen en behoeftes. In ontwerpessies met jeugdprofessionals verzamelden we vervolgens kansen en ideeën. Die vertaalden we daarna naar concrete ontwerpvoorstellen die uitgetest kunnen worden in de praktijk.

Uit de ontwerpessies, waar onder wie een beleidsmedewerker sociaal domein van de gemeente, een professional bij het consultatiebureau, een jongerenwerker en onderzoekers deelnamen, kwam de behoefte naar een kijkje in elkaars keuken voort. De deelnemers leek dit een aansprekende en levendige manier om inzicht te krijgen in elkaars rollen, taken, werkwijze en verantwoordelijkheden. Op deze manier ontstond het idee voor een meeloopdag. Vervolgens bespraken we wat de professionals nodig hadden om tijdens zo'n dag inzichten vast te leggen en reflectie te stimuleren. Samen met een onderzoeker met ervaring in het jeugdveld ontwikkelden we hiervoor ondersteunende vragen. Op basis hiervan hebben we de Jeugd Voorop Meeloopdag en meelooptool ontworpen.

Krijg een kijkje in de keuken tijdens de Jeugd Voorop Meeloopdag.
De meeloopdagtool helpt om de inzichten ervan vast te leggen.

De Meelooptool

De Jeugd Voorop Meeloopdag helpt jeugdprofessionals om elkaar beter te leren kennen, van de ander te leren en te ontdekken wat ze voor elkaar kunnen betekenen. Zo kunnen ze hun krachten bundelen om de jeugd verder te helpen.

Voor de meeloopdag worden twee jeugdprofessionals aan elkaar gekoppeld. Beiden lopen ze een dagdeel bij elkaar mee. De professionals zien de werkplek en werkwijze van de ander en krijgen zo inzicht in elkaars rollen, taken en verantwoordelijkheden.

Hiervoor worden de professionals ondersteund door de Jeugd Voorop meelooptool. Deze tool helpt hen om de juiste vragen te stellen gedurende de dag, samen te reflecteren op wat ze voor elkaar kunnen betekenen én hun lessen te delen met hun eigen organisatie. Zo komen ze te weten hoe ze elkaar kunnen versterken.

Vorbereiding & uitleg

Kennismaking

Meelopen & reflecteren

Delen met collega's

Hoe werkt het?

Voor de meeloopdag krijgen de deelnemers de Jeugd Voorop Meelooptool opgestuurd, vergezeld met een clipboard, pen en ansichtkaart. Ter voorbereiding vullen beide deelnemers de volgende vragen in. Op deze manier reflecteren ze van te voren op hun eigen werk. Ook worden ze uitgedaagd om alvast na te denken wat de ander zal reageren. Aan het begin van de meeloopdag vormen deze vragen de gespreksopening om elkaar en elkaars werk te leren kennen.

- Waarom ben je dit werk gaan doen?
- Wat betekent jouw werk voor het kind of de jongere?
- Functieomschrijving

Aan de binnenkant van de meelooptool bevindt zich een logboek, een visualisatie-opdracht en begeleidende vragen. In het logboek kan de meeloper aantekeningen maken over de werkdag en wat er opvalt. Dit creëert een overzicht waarmee de meeloper bij de reflectie gemakkelijk kan teruggrijpen op bepaalde elementen uit de dag. De visualisatie-opdracht nodigt uit om de werkplek en werkwijze ook visueel vast te leggen zodat de meeloper op een beeldende manier de dag kan terugkoppelen aan de eigen organisatie. Tevens kunnen mensen beelden beter onthouden. Tot slot stimuleren de vragen om gedurende de dag te reflecteren op de werkwijze en werkplek van de ander.

- Hoe zie je dat de ander het kind of de jongere met zijn/haar werk echt helpt?
- Wat valt je op aan de werkplek van de ander?
- Welke overeenkomsten zie je in de werkwijze?
- Welke verschillen zie je in de werkwijze?

Nadat de jeugdprofessionals bij elkaar hebben meegelopen, reflecteren zij samen op de volgende twee vragen.

- Hoe kunnen we elkaar versterken?
- Wat kan ik morgen anders doen in samenwerking met jou?

De ingevulde meelooptool nemen de professionals terug naar hun eigen organisatie. Dit biedt hen een tastbaar handvat om hun inzichten en ervaringen met hun collega's te delen.

De ansichtkaart in het pakket mogen de jeugdprofessionals naar eigen inzicht gebruiken. Als souvenir bijvoorbeeld, of om hun meeloopbuddy te laten weten hoe de ervaringen en inzichten zijn ontvangen bij de collega's.

Experimenteren

We are Social Rebels kijkt er naar uit om de meeloopdag samen met jeugdprofessionals te testen. Vanwege de coronacrisis hebben we het fysieke experiment niet door laten gaan en ook een online variant ontworpen. Bij de werving bleek echter dat jeugdprofessionals in een fysieke meeloopdag meer waarde zien. Zodra de jeugdprofessionals meer tijd en ruimte voelen in hun werkzaamheden en de omstandigheden het toelaten om op een coronaveilige manier fysiek bij elkaar mee te lopen, gaan we graag met hen het experiment aan.

Met de Jeugd Voorop meeloopdag streven we ernaar om jeugdprofessionals te ondersteunen hun krachten te bundelen en zo meer impact te creëren in het domein jeugd. Wil jij als jeugdprofessional de meeloopdag en tool uitproberen? We horen het graag! Zie volgende bladzijde hoe je je kunt aanmelden.

Jeugd Voorop van theorie naar praktijk

In de eerste fase van het onderzoek Bijzonder Domein Jeugd heeft het onderzoeksteam van Fontys Hogeschool Sociale Studies vraagstukken en problematiek binnen de transitie in de jeugdhulp helder in kaart gebracht. In het project Jeugd Voorop maken we de vertaling van die theorie naar effectieve en werkbare oplossingen in het werkveld. Hiervoor is Fontys Hogeschool Sociale Studies de samenwerking aangegaan met drie ontwerpbureaus: We Are Social Rebels, Studio Bernhard Lenger en morgenmakers.

Samen ontwerpen

In een ontwerpproces werken onderzoekers, ontwerpers, professionals en jeugd samen. Daarbij wisselen we af tussen verbreden en versmallen: een vraag verkennen, ideeën bedenken en daarna versmallen om het beste idee uit te proberen.

Het ontwerpproces van Jeugd Voorop bestond uit drie stappen:

- **Deepdive:** ontwerpers en onderzoekers zijn door de onderzoeksresultaten heen gespit en hebben op basis van de bevindingen een aantal ontwerpuitdagingen geformuleerd.
- **Ontwerpsessie:** aan de hand van die uitdagingen hebben we met zo'n 20 professionals uit het werkveld een dag gebrainstormd, ideeën ontwikkeld en scenario's bedacht.
- **Experimenten:** drie van de ideeën zijn in teams uitgewerkt tot experimenten en uitgetest in het werkveld. De Jeugd Voorop Meeloopdag is het experiment dat onder leiding van We are Social Rebels is ontwikkeld.

**Jeugd
voorop**
verbindingen
in de Jeugdhulp

Wij gaan door. Doe je mee?

Hoe kun je de data uit de meeloopdagen gebruiken? Wat er is voor nodig om dit in de eigen organisatie toe te passen? En hoe dragen we zo bij aan systeeminnovatie in de jeugdzorg? Graag willen wij deze kansen samen met jeugdprofessionals verder onderzoeken en ontdekken.

Wil jij als jeugdprofessional de Jeugd Voorop Meeloopdag uitproberen? Of wil je met ons meedenken om dit concept verder te ontwikkelen? We zijn erg nieuwsgierig naar jouw ideeën, vragen en suggesties! Stuur een mail naar eva@wearesocialrebels.nl.

Over We are Social Rebels

Als Social Rebels strijden we voor een samenleving waarin iedereen op zijn eigen wijze meedraait. Een samenleving waar mensen centraal staan en waaraan ze met hun eigen talenten bijdragen. Om dit te bereiken, zijn we niet bang om het systeem te bevragen én te veranderen.

Onze aanpak richt zich zowel op mensen in het alledaagse leven als op strategen in de wereld van de regels. We duiken in de context en dompelen ons onder in de belevingswereld van gebruikers en uitvoerders. We zorgen ervoor dat beide werelden elkaar begrijpen, onconventionele samenwerkingen aangaan en samen hun inventiviteit inzetten. Zo ontdek je samen andere wegen en identificeer je nieuwe waardeproposities. Wij vertalen dit naar frisse en aantrekkelijke oplossingen die aansluiten bij de dagelijkse realiteit en stapsgewijs de regelwereld hervormen.

**WE ARE
SOCIAL
REBELS**

Bijzonder Domein Jeugd

Partners

Bijzonder Domein Jeugd

LEV, Lumens, Combinatie Jeugd,
GGD Brabant Zuidoost, Zuidzorg,
Zorgboog en Fontys Hogeschool
Sociale Studies

Ontwerpers:

We are Social Rebels